

Den nævnte opregning af hensyn bør efter flertallets opfattelse normalt alene være afgørende for, om en given oplysning er undergivet tavshedspligt. Udvalgsflertallet fremhæver dog, at opregningen ikke er udtømmende.

Udvalget finder, at den adgang, der muligvis nu er til at pålægge en strafsanktioneret tavshedspligt ved tjenestebefaling eller på anden lignende måde ud fra andre saglige hensyn end de, der er nævnt i straffeloven, bør bortfalde. Udvalget foreslår derfor, at lovens henvisning til »hvad der ved lov eller anden gyldig bestemmelse er betegnet som hemmelighed« udgår med den følge, at tjenestebefalinger m.v., som har til formål at beskrive, hvilke oplysninger der er tavshedsbelagte, herefter alene vil kunne præcisere, hvad der allerede følger af straffeloven.

Straffelovrådet giver udtryk for betænkeligheder ved den foreslåede ordning.

Straffelovrådet fremhæver i den forbindelse, at den foreslåede opregning af hensyn, som begrunder en pligt til hemmeligholdelse, i realiteten ikke rummer nogen afgrænsning af væsentlig værdi. På den ene side vil de opregnede hensyn efter rådets opfattelse ikke i alle tilfælde tale afgørende for en tavshedspligt. Det vil de ganske vist ofte gøre, og de opregnede hensyn vil da som regel have en så selvfølgelig karakter, at det ikke er af nogen selvstændig betydning at se dem nævnt i loven. Men i andre tilfælde vil det være nødvendigt at anlægge et konkret skøn over, om de anførte hensyn med fornøden styrke taler for nødvendigheden af at hemmeligholde oplysninger. På den anden side omfatter den foreslåede ordning ganske generelt andre offentlige og private interesser end de i øvrigt opregnede og sætter derfor ingen grænser for, hvilke hensyn der kan lægges vægt på (forudsat at hensynene findes at være væsentlige).

Det er efter straffelovrådets opfattelse af stor betydning, at den enkelte person, der er ansat i offentlig tjeneste eller hverv eller handler i medfør af kontrakt med eller beskikkelse fra det offentlige, har mulighed for at kende omfanget af den tavshedspligt, som gælder på vedkommende arbejdsområde. Efter straffelovrådets opfattelse må man være varsom med at efterlade det indtryk, at tavshedspligt kan afgrænses i formler, der er fælles for alle de i udkastet nævnte persongrupper. Selv inden for hovedgruppen – de i § 152 nævnte ansættelser i offentlig tjeneste eller hverv – kan afgrænsningen af tavshedspligten bero på mange forskellige forhold, herunder oplysningens karakter, arten og graden af den over- eller underordnede stilling, som den offentlig ansatte beklæder, og den situati-

on, i hvilken spørgsmålet om at videregive oplysninger bliver aktuelt. Det er efter straffelovrådets opfattelse først og fremmest et anliggende for den ikke-strafferetlige lovgivning (herunder en forvaltningslov) og for de administrative myndigheder at klargøre de generelle og specielle retningslinier for afgrænsningen af tavshedspligten. Denne afgrænsning kan få betydning i situationer, hvor der ikke primært er spørgsmål om ansvar efter straffeloven, men f.eks. om disciplinært ansvar.

Efter straffelovrådets opfattelse bør der formentlig fortsat være mulighed for en specifikation af tavshedspligt gennem tjenestebefalinger o.l.

Justitsministeriet er på baggrund af de hensyn, som er fremhævet af straffelovrådet, enig med rådet i, at der ikke i straffeloven bør foretages en opregning af hensyn, der kan begrunde, at en oplysning anses som fortrolig.

På baggrund af de synspunkter straffelovrådet anfører imod, at adgangen til ved tjenestebefaling at pålægge tavshedspligt ophæves, finder justitsministeriet, at denne adgang bør bevares. Justitsministeriet har ved vurderingen heraf tillagt det væsentlige betydning, at det må antages, at der efter de gældende regler ikke gyldigt ved tjenestebefalinger kan pålægges tavshedspligt med hensyn til bestemte oplysninger, når der ikke foreligger saglige offentlige eller private interesser, der gør, at oplysningerne bør være fortrolige. Den foreslåede formulering af bestemmelsen i lovforslagets § 152, stk. 3, vil således udelukke, at en myndighed af f.eks. ordensmæssige grunde kan pålægge sine ansatte tavshedspligt med hensyn til oplysninger, der ikke er særligt følsomme, og som derfor ikke af hensyn til væsentlige offentlige eller private interesser bør behandles fortroligt. Dette vil blive præciseret i det forslag til forvaltningslov, der fremsættes samtidig hermed.

c. Det strafbare forhold består efter den *gældende bestemmelse* i § 152, stk. 1, i at røbe hemmeligheder eller i uberettiget at udnytte sådan kundskab. I § 264 b anvendes en helt tilsvarende formulering. I den forbindelse anses det i almindelighed ikke for uberettiget at videregive oplysninger til andre offentlige myndigheder, jfr. tavshedspligtsudvalgets betænkning, side 96 ff. og 126 ff. At den ansatte ikke uberettiget må udnytte sin kundskab om hemmeligheden, får selvstændig betydning, hvor oplysningen uden at blive videregivet til andre anvendes til den pågældendes egen fordel, idet den ansatte f.eks. på baggrund af sin kundskab om hemmeligheden indgår en handel og derved skaffer sig økonomisk gevinst.